

Jauno talantu tikšanās

Vai šajā lietišķajā, racionālajā laikā ir daudz tādu, kas pasauli un dzīvi mēģina uztvert emocionālāk, citādā rakursā un to, ko ieraudzījuši, mēģina izlikt uz papīra ar vārdiem vai izspēlēt pašsacerētās melodijās? Rajona skolēnu jaunrades centrs to mēģināja izziņāt, aicinot no visām skolām kopā tos, kuri izmēģinājuši roku dzejas, prozas sacerēšanā, komponējuši pirmās melodijas.

Pagājušo piektdien Preiļos, sākumskolas «Auseklītis» zālē ieradās pussimts skolēnu no desmit rajona skolām. Ar līdzīgiem burtnīcām, kladēm, kuru lapām uzlicēti savi pārdzīvojumi, īstenībā notikuši un nenotikuši, dzejā, pasākās, stāstos, feļetonos.

Visjaunākie šīs jaunrades tikšanās dalībnieki bija trešklasnieki no Līvānu 1. vidusskolas un Jaunsilavu pamatskolas. Līvāniete Ieva Karpenko gan lasīja savus dzejoļus, gan arī spēlēja uz klavierēm pašsacerētu un komponētu dziesmiņu. Arī Vigars Kaktenieks no Jaunsilavu pamatskolas dziedāja dziesmiņu, kurai meldiņu un vārdus salicis pats.

Andžs Balodis Rožupes pamatskolā mācās vēl tikai 4. klasē, bet labprāt sacer pasakas un stāstus, un viņa nolasītais stāstiņš «Rudens novakarē» rādīja, kādu brīnumu saskatošu skatu zēns prot ielūkoties savā tuvākajā apkārtņē, dabā, mājā, sadzīvē.

5.-9. klašu grupā jauno autoru bija visvairāk. Galēnu, Jersikas, Jaunsilavu, Rožupes pamatskolas, Vārkavas vidusskolas un citu skolu jaunie autori bija ieradusies ar vairākiem darbiem un daži tikai īsi pirms pašas uzstāšanās izlēma, ko nolasīt klausītājiem. Lielai daļai šī uzstāšanās bija arī savas kautrības

pārvarēšana, jo līdz šim par viņa literārajiem sacerējumiem bija zinājusī tikai latviešu valodas skolotāja. Visbiežāk dzejās rindīpās saliktas pārdomas, vērojumi par dabu, mīļākajiem gadalaikiem, mājas dzīvniekiem, bet, piemēram, Līga Pastare no Rožupes pamatskolas saviem darbiem bija zīmējuši arī ilustrācijas.

Vanagu pamatskolu pārstāvēja Nellija Drancāne. Meitenei bija paņemta līdzī vesela burtnīca ar dziesmām, kurām melodiju komponējusi pati.

Vidusskolu jaunieši ar saviem jaunrades darbiem pazīstami plašāk gan savās skolās, gan arī dažī no viņiem publicējušies bērnu izdevumos. Nopietni literatūrai pievērsušās Zane Siliņa un Rīta Kašs, darbojušās arī jaunrades nometnē «Aicinājums». Meitenes mācās Līvānu 1. vidusskolā.

Aglonas ģimnāzijā rosīgi darbojas radošās rakstīšanas grupa, šīs skolas jauno autoru darbi nonāk izdevumā «Taka». Bez tam skolā iznāk arī sienas avīze, kurā iesācējiem ir iespējas parādīt savus sacerējumus. No Aglonas ģimnāzijas uz jauno talantu tikšanos bija ieradusies desmitklasnieces Māra Nīpere, Anda Keirāne, divpadsmitklasnieces Solvita Spīķe un Līga Mazaļevska. Meitenes lasīja savus dzejoļus,

feļetonu. Bet šīs skolas audzēkne Una Čakāne uz «Auseklīša» baltajām klavierēm uzbūra savas noskaņas, kas tā arī tapušas, — fantazējot, pārdomājot par nākotni, palaujoties mirkļa noskaņai, kad mājās ir vientulīgi, klusi.

Bija ieradusies arī cita izdevuma — Preiļu 1. vidusskolas «Skolas Avīzes» solidā redakcijā — Jānis Paura, Armīns Bernāns, Evija Krišāne. Skolas avīzes izveidošana ir visstākais jaunrades darbs, kurā bez tam vēl nevar ignorēt patiesus notikumus, esošus faktus.

Preiļu 1. vidusskolā kā jauno dzejnieci pazīst Lindu Seržāni. Šīs pašas skolas skolniece Aija Bilzēna dažreiz raksta dzeju arī latviešiem neierastā formā, kas vairāk līdzinās japāņu haikām. Viņai patīk pierakstīt arī dažādas atziņas, aforismus. Laura Pliča un Alda Urtāne uzstājās ar savām klavierkompozīcijām.

Šajā reizē neviens netika ne peltis, ne cildināts. Tāda arī bija jaunrades tikšanās rīkotāju ideja — pamudināt, iedrošināt, aicināt, likt salīdzināt savus darbiņus ar citiem. Jaunākajiem — pamācīties no vidusskolēnu darbiem, kuros neapšaubāmi jutās ievērojamā roka. Jaunradei sadūšināt arī zēnus, jo pagaidām viņu rakstītāju vidū vēl bija pamaz. Vienīgi no Rudzētu vidusskolas bija arī vairāki stiprā

dzimuma dzejnieki — Nauris Vilcāns, Pēteris Ezeriņš, Aleksandrs Gžibovskis. No šīs skolas arī kopumā bija lielākais rakstītāju pulciņš.

Kad jaunrade sokas vislabāk? Mājās, vientulībā, vēlā vakarā, veltoties zvaigžņotās debesīs, un arī garlaicīgās, apnīcīgās stundās, kad skolotāji runā, runā, runā... Vismaz vecāko klašu skolēni par dzejai vispiemērotāko laiku uzskata tieši garlaicīgās mācību stundas.

Uz jaunrades tikšanos bija uzaicināts Romualds Kairāns, Pelēču pamatskolas mūzikas skolotājs,

kas ir sacerējis mūziku daudzām dziesmām. Tās izpildīja gan viņš, gan arī mūzikas skolotāja no Preiļu 1. vidusskolas Ilze Rožinska.

Tikšanās nobeigumā tika dalīts SIA «Arka» ceptais svētku pīrāgs.

L.Rancāne

ATTĒLOS: : Linda Seržāne; Aleksandrs Gžibovskis; Zane Siliņa; Nellija Drancāne; Diāna Liepniece; Ieva Karpenko; Vigars Kaktenieks; Rīta Kašs un Ieva Stare; Aglonas ģimnāzijas jaunie talanti.

J.Silicka foto